

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak nyílterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetők elfogadhatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A. «Altalanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttár poltsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Tanító és — lelkiismeret.

Sok dolog van, amelyek az iskolára vonatkoznak s a melyekről sokat írunk és beszélünk. Van azonban egy, amelyhez nem igen merünk közeledni sem. Ezen paedagogiai darazsfészkek pedig: a tanító lelkiismerete. Tagadhatatlan tény az, hogy a jelen kor iránya nem kedvező a lelkiismeretes kötelességteljesítésnek; ennek helyébe lép majdnem mindenütt a — megbízhatatlanság.

Ezen veszedelmes szellem s irány sehol sem képes oly mély és maradandó károkat előidézni, mint éppen az iskolában; mert a tanítás munkája a többi hivatáshoz képest egészen különleges, sajátos, úgy, hogy joggal beszélhetünk k ü l ö n ö s tanítói vagy paedagogiai lelkiismeretről; hiszen a nevelés-tanításnak velejét ugys a tanító személyisége képezi, a családtól eltekintve.

Legdrágább kincseink, t. i. gyermekeink, teljesen neki vannak kiszolgáltatva; s valóban, ha ezt kellőleg megfontolnák a szülők, a társadalom és az állam: akkor ezen fő-tényezők bizonyosan jobb bánásmódban részesítenék a tanítót, mint az eddig történik.

En legalább nem is képzelhetek egy országra nézve nagyobb veszélyt, mint a közönyös, lelkiismeretlen tanítóságot.

Mert amilyen a tanító, olyan az iskola; s amilyen az iskola, olyan a társadalom.

Lássuk most már: mik a tanítói lelkiismeretnek föltételei és veszélyei? Két legveszelmesebb kísérője van neki: a létrét való küzdelem és azon becsvágó, mely az iskolán kívül nyilvánul. Mindkettő pedig észlelhető a tanítónak mellékfoglalkozásaiban. Az elsőt illetőleg férfias őszinteséggel kijelentem azt; miszerint ha a tanító magát és családját állásához képest fenntartani nem képes s ennek folytán más kereseti módhoz folyamodik, pl. privát tanítás, vagy irodalmi működés, az ilyen mellékfoglalkozástól sem a szülők és hatóságok, sem pedig a társadalom el nem tilthatják. Az ilyen foglalkozásokat szigorúan meg kell különböztetni azoktól, melyek az egyéni, de főleg a tanítói becsvággyal semmiképp sem egyeztetetők össze.

A lelkiismeretes iskolai munkának másik veszedelmes sziklaja (noha ez talán meglepőnek tetszik) ma a felsőbb hatóság, melynél vagy a jóakarát, vagy a képesség, hiányzik ahhoz, hogy a tanítónak hivatás-kedvét fentartsa s emelje.

Ha a felsőbb hatóságok nem tesznek különbséget azon tanítók közt, akik egész idejükét és erőiket csakis az iskolának szentelik és ugyszólván magukat fölállozzák a

lanitványaikért; s azon tanítók közt, akik csak idejük és tehetségeik egyrészevel, töredékével végzik az iskolai munkát s azt csak olyan szükséges rosznak tekintik; ha egyenlő bánásmódban részesülnek azok, akik az iskoláért feláldozzák magukat s azok közt, a kikért a tanulók áldozzák fel magukat; ha egyre megy, akár lelkiismeretes, akár pedig lelkiismeretlen valaki, akkor nem is csoda, ha a paedagogiai lelkesedés mindinkább összezsugorodik és ha a családott, közönyös s elkeseredett tanítók száma évről-évre nagyobbodik.

Vizsgáljuk most már azon positiv eszközöket, amelyek még a rendezett fizetési viszonyok közt is okvetlenül szükségesek a tanítói lelkiismeret fenntartásához és elmélyedéséhez.

Ide tartozik elsősorban a szigorú, de igazságos szakfelügyelet s ellenőrzés. Ennek szükségessége folyik az emberi természet tökéletlenségéből s azon párhuzamos tapasztalatból, hogy nincsen a világon oly intézmény, amely magára hagyatva érvényesülhetne és helyesen fejlődhetne.

Mindig jó és hasznos dolog az, ha mindegyikünk érzi a maga urát; mert különben az idővel még a legjobb lelkiismeret is gyöngül. A tanítók folytonos továbbképzése az, ami a tanítói feladatuk lelkiismeret-

T Á R C Z A.

Könyvekről.

— Irta: Szabó László. —

Manapság minden tanult ember autodidakta. Nem értem itt a tanult emberek alatt az orvosokat, ügyvédeket, s bikiéket, akik diplomájukkal a zsebükből — s esetleg szaktudományokkal a fejükben jogot formálnak ahhoz, hogy okos embereknek tartsuk őket — mert hiszen ezek még nem mindig tanult emberek, hanem esetleg — és fájdalom legtöbbnyire — valamely szaktudomány mesteremberei. A társadalmi érdekek megkövetelik, hogy a lehetőségig előzékenyek legyünk mindenki vel szemben s ennek az előzékenységnek a következménye, hogy ma már mindenkit intelligens embernek nevezünk, aki cipőben jár, tisztá a gallérja és be tud mutatkozni. Voltaképpen az intelligens emberekől akartam mondani, hogy mind autodidakták, — de mivel kivétel nélkül mindnyájan intelligens, művelt emberek vagyunk, inkább a kevésbé szintpatikus és a publikum előtt kevésbé értékes »tanult« jelzőt használtam az autodidakták előtt.

Valamikor nem nagyon régen, még pár száz év előtt is, a tudomány nagyon exkluzív jellegű volt. Nem fért hozzá mindenki, — később, mikor már nem csak a kasztok számára volt rezerválva, még akkor is megtartotta régi jellegét. Nem a korszellem okozta, hogy a középkorban nem fejlődhetek az egyéniségek, hanem a tanítási rendszer. Akkor az emberek nem tanultak, hanem tanították őket s az egyetemi képzettség a tudományok non plus ultrája volt. A tanító rányomta a bélyeget a tanítványainak a tudására s autodi-

dakták nem voltak. Ma az egyetem vagy a szakiskola éppen csak a legszükségesebbekre tanítja meg az embert s aztán a saját szárnyaira bizza, ha fejlődni akar. Ezért egy jó könyvtár, annak, aki művelődni akar, többet ér, mint egy gyöngye egyetem.

A tudás ma voltaképp csak lukszcucikk. Igazi műveltség nélkül ma bárki lehet ügyvéd, jó orvos vagy akár miniszter. Hogy pedig a társaságban milyen helyet foglalt el valaki, az épen nem függ az illető műveltségétől. Különösen nem itt Magyarországon.

Hogy hol kezdődik az igazi intelligencia, a fölött meddő volna vitatkozni. Mert pl. amit én intelligenciának neveznék, azt a nagy többség tudálékosságnak, tudományosságának és sarlatánságnak, vagy tudom is én minek nevezné épen azért, mert a kör belsejébe csak kevesen kerül-nének.

Hanem azt hiszem abban meg tudnánk egyezni, hogy nagyon szép és jóleső dolog, hogyha valakinek az intelligenciája valamivel nagyobb, mint a mennyi hivatalának becsületes ellátásához szükséges. Pl. nagyon szép, ha egy mérnöknek, vagy orvosnak némi irodalmi ismeretei is vannak. Tudja, ki volt Raeme vagy Hugo Viktor s ezeket a teletéséges költőket nem csak a neveit tudja, hanem egyet-mást beszélni is tudna róluk. Az meg aztán épen szép, ha valaki orvos vagy mérnök lettére műveiket is olvasta. De még akkor sem művelt ember. Azt hiszem, hogy pl. azt is illik tudni, hogy miért tartották a bécsi kongresszust s Oroszország miéért törekszik Konstantinápoly felé. Szégyen, ha valaki magyar ember nem tudja, hogy pl. Tisza Kálmán előtt ki volt a miniszterelnök, vagy ha bámul mikor ezeket a neveket hallja: Lavotta, Szentkirályi Móricz, Ambrus Zoltán, Inocent Ferencz. Azt hiszem, az

ördögös Röntgen-képek titkát, meg a Crovkes-csőveket is illik ismerni mindenkinek, aki igényt tart erre a névre: »intelligens ember, aki a kultura haladása iránt minden téren érdeklődik.«

Pedig hol az a fehér holló, aki erre a névre nem tart igényt? mert mindnyájan ideális, neves, törekvő, intelligens, szellemes stb. stb. emberek vagyunk.

Röntgent pedig nem ok nélkül említettem. A renaissance kezdetekor a műveltség legmagasabb foka volt, ha valaki Virgiliust és Homért megértette. Ma éppen a modern dolgokat kell igen jól megismernük, mert ezekben vannak a közeljövőnek a csirái. S azok a legokosabb és leghatalmasabb emberek, a kiket nem fog megelenni az idő, hanem akik előre sejtik és megértik az eszméit annak a kornak, amely rájuk következik.

Azonban tisztelettel bocsánatot kérek és szavaimat visszavonom: nincs igazam. Mert sokkal jobban jár az a fiatal ember, a ki husz éves korában még csak ferblizni tanul s lsten csodája, hogy el nem felejtí az »abc«-ét, üres óráiban pedig a közegészségügyre rendkívül ártalmas kávéházi kassza iránt érdeklődik — az ugyanoda, vagy még messzebb fog jutni, mint az, aki mindent elkövet, hogy valami politikai, fontosabb társadalmi, irodalmi, művészeti eseményről valahogyan véletlenül »le ne maradjon.« Az ilyen társadalom előtt okvetlenül ügyvéd vagy rosz orvos, mert a politikáért, irdalomért vagy művészetért elhanyagolja a mesterségét; ellenben az, aki számtalan bukás után átvégződött a szakvizsgáján s aztán egyebet sem tesz, mint csak kártyázik, vagy iszik, vagy lóvá akar tenni egy férjet vagy épen apát, — az olyan ember a társadalom előtt nagy alak, mert nem olyan »száraz s a »szórakozáson« kívül mással nem

tes nyilatkozásának lényeges előfeltételét képezi; sőt hivatásukban egyenesen nélkülözhetetlen.

A tanképesítés maga még nem teszi s nem adja meg a jó tanítót s aki magát tovább nem képezi, hanem a tanképesítési és kinevezési okmányokkal a zsebében — bezűnteli továbbképzését: az mindig csak fogyaszt a készletéből, míg végre a töredékes tudás végzeteljes sziklájához érkezik.

A helyzet helyes felismerése folytán találkozunk a kulturállamokban oly tanfolyamokkal és előadásokkal, amelyek ezen bajon segíteni hivatják.

Még csak azon külső eszközöket akarom megérteni, amelyek a tanügyi kormányzat rendelkezésére állanak az elismerések, jutalmazások alakjában, hogy így az idealizmust s a tanítói kar lelkiismeretességét ébren tartsa.

Természetes dolog, hogy ezen eszközök igazságos, méltányos alkalmazását elérjük.

Vége még csak megjegyzés a következő: Ha igazságosak lenni akarunk, akkor a paedagogiai lelkiismeret súlyedéséért nem szabad kizárólag csakis az iskolát felelőssé tennünk; mert a szülőknek is lehet, sőt kell is, hogy legyen — paedagogiai lelkiismeretük.

De hogyan szabaduljunk azon circulus vitiosustól, amelybe a lelkiismeretlen tanítók és a lelkiismeretlen szülők kerülnek s amely egy lelkiismeretlen nemzedék fölneveléséhez okvetlenül vezet?

A menekülés és boldogulás itt csak is a két érdekelt főtenyező őszinte megtérése, komoly becsületes elhatározása által képzelhető. Éppen azért a leghatározottabban appealálunk az iskolához s a szülőkhöz is, hogy gyermekeink szent érdekeit sohase tévesszék szemek elől; mert hiszen azokból nőnek föl jövő polgárai a — hazának.

Cselkó József.

A népert.

(É.) Fontos nemzeti és szociális érdekek sürgetően parancsolják, hogy a nép érdekeit fölkaroljuk. Ez érdekek mel-

fogaloznak, csak — mesterségét. Különbön similia similibus, mindenkinek a maga fajtájú ember tetszik legjobban.

A civilizálódás pedig nem annyira nehéz, mint inkább drága dolog. Hogy félre ne értsük egymást: egy fiúnak a kitaníttatása még nem drága dolog, hanem az lesz a drága multság, ha ez a fiatal ember tanulmányainak a befejezése után elhatározza, hogy intelligens emberré fogja kiképezni magát. Ez ez nutodidavis szörnyű drága, mert itt már az — irodalmat kell segítségül hívni. Ez pedig drága tanító.

Olcsó könyvek nincsenek, ami van az a nép számára van. Még csak a régiek olcsók. Goethe meg lehet venni két forintért, de Hauptmann Gerhart vagy Sudermann munkáit még tizenkét-tőrt sem, pedig ezeket is illik ismerni minden fiatal embernek. A könyv, az új könyv rettenetes drága; a legnagyobb baj pedig az, hogy magyar könyv egyáltalán nincs is. Alig vagyunk valamivel előbb, mint a bolgárok, akik számára két évtized előtt nyomtatták egy szegedi könyves boltban a cirilbetűs nagy imakönyveket, Szépirodalmunk az már van, nagyon szép, s egy jó részre méltán nagyon büszkék lehetünk. De tudományi irodalmunk az nincs, sok fontos dolgokról még a leg-
elemibb kézikönyvek is hiányoznak. Így pl. nem csoda, ha a kultúra leghivatottabb terjesztői, a szegény tanárjelöltek parlagiak és műveletlenek maradnak, s szaktudásuk is alig emelkedik felül a középsikolai színvonalon, — nincs magyar könyv, amelyből tanulhatnának, — a német könyv pedig igen magas intelligenciához és tömörit zsebbez van szokva. Az angol könyvek mesésen olcsók, — de ki tud angolul?!

(Folytatása következik.)

buzgó, odaadó istápolása szinte ugyanaz a nemzet erőinek kifejtésével, fennmaradásával, anyagi és szellemi haladásával. Hisz a leghatalmasabb nemzeti erők a népben szunnyadnak. Ha ezeket az erőket föl nem ébresztjük, ha a nemzeti közdelem csata-terén sorba nem állítjuk: bizony mondom fönn nem tarthatjuk ezt a hazát, hanem lassu sorvadás, majd distelen bukás vár rá.

Ma még hazánkban a földmives osztály a nemzet alapja. Számbeli nagysága, munkája, nemzetgazdasági fontossága egykeppen predestinálja az első helyre. Ez az osztály szolgálhatja legnagyobb mértékben a nemzet véradóját s mivel földmivelő állam vagyunk, főként ennek a munkájából erednek a nemzetnek egyéb erői, melyekből a nemzet léte táplálkozik.

Elemi igazságok ezek, de mintha hosszú időn át nem ismerték volna ezeket az igazságokat. Elhanyagolták a népet, nem gondolták a nemzeti erőnek azt az őt forrását, amely a népben rejtezik, minek következtében a nép eladósodott, létele föntartását nem igen reméli az ősi földtől, lelkében megszakadt az az erős ősi szeretet, amely azelőtt eltipphetetlen szálakkal fűzte e földhöz a magyart.

Az a tudat, hogy a nép a legnagyobb nemzeti erő, teltelkekre szólít, ma már minden gazdasági és szellemi intéző lényezőt egyaránt.

Azon intézmények között, amelyek a nép érdekeit szolgálják, ennek istápolásán, erősítésén fáradoznak, az elsők egyike a gazdasági egyesületek, amelyeket szerzte az országban vármegyéenként megalkottak. A zalavármegyei gazdasági egyesület s ennek fiókkörei szép munkásságot fejtettek ki már eddig is a nép érdekében s eredményekkel is dicsekedhetnek, ám de ugy a zalamegyei gazdasági egyesület és fiók körei, mint egyéb megyék gazdasági egyesületei még mindig messze vannak attól, amelyet a földmives nép uagy száma és nemzeti fontossága vár tőlük. Ennek oka az, hogy ezideig még mindig nem sikerült a nép óriás zömét a gazdasági egyesületek iránt felmelegíteni s így a gazdasági egyesületek körébe vonzani.

Többször irtunk mi erről, de csekély eredménnyel. Hogy újra irunk, arra alkalmat nyújtott vármegyének alispánjának az a rendelete amelyben az összes jegyzőket meleg szeretettel szólítja, hogy ugy a községet, mint jogi testületeket, mint az egyes gazdákat sarkalják arra, hogy a gazdasági egyesületbe lépjenek be. Mi a rendelethez azt fűzzük, hogy a falu többi urai, a papok, tanítók, földbirtokosok, gazdatisztek lánogassák a falu jegyzőjét ebbeli munkájában.

Maga a gazdasági egyesület lehetővé tette, hogy a vármegye legkisebb községet is tag lehessen. A tagsági díjakat ugyanis a következőképpen állapította meg: 2000 K-ig terjedő egyenes állami adót fizető község évi díja 4, 2—4000-ig 6, 4—6000-ig 8, 6—8000-ig 10, 8—10.000-ig s ezen felül 20 korona.

Hogy pedig minden kisgazda szintén tagja lehessen az egyesületnek, az Első magyar általános biztosító társasággal oly szerződést kötött, amely sokszorosan visszatéríti azt a két koronás évi díjat, amelyet a kisgazdáknak fizetniök kell. Ugyanis:

Az »Első Magyar Ált. Biztosító Társaság« a gazdasági egyesületi tagok épületeinek biztosítása után (kivéve a gyárakat, malmokat, szeszfőzőket, olajütöket és egyéb iparvállalatokat, a következő tételekkel számítja a díjakat, s azokból a következő szá-

zálékot engedi el a tagoknak s pedig: a) 1¼%-kal számított nád- és szalmatölzött épületeknél 20%; b) 85 fillérrel számított faszindely és dezka épületeknél 20%; c) 30 fillérrel számított cserép, bádóg, pala épületeknél 40%-á; d) Gabonakészletek, takarmány, incóságok, tüzkár ellen történt biztosításánál c) díjszabályzat szerint számítható díjakból 1%;

Lakóházak és gazdasági épületek 6 évre történő biztosításánál két ingyen év engedélyeztetik.

A gazdasági egyesület tagjainak névsorát a biztosító társaság nagykanizsai főügynökségével közli s e névsort új tagok belépése esetén folyton kiegészíti.

Hozzájárul ehhez még, hogy megfelelő számu tag mellett a körök gazdasági eszközökkel és gépekkel is ellátják a községet, többféle gazdasági dolgot közvetlenül s egyéb előnyt is nyújtanak. Vegyék hát meleg szeretettel kezükbe a munkát, ismerlessék meg a tömörülés hatalmas anyagi, szellemi és erkölcsi fontosságát, mutassanak rá az eddig elért eredményekre, a szövetkezetek fontos missziójára. Tudjuk, konzerva népünket ma is nehéz megnyerni, de az eredmények oly kézzelfogható bizonyítékokat szolgáltatnak, hogy fáradságuk bizonyára gyümölcsöző lesz.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Iskolai ünnepély Alsólendván** Az alsólendvai állami polgári isk tantestülete Iványi Andornak a nyugalomba vonulása és Murkovics János tanárnak az intézetnél eltöltött 25 éves szolgálata alkalmából leguap, 26-án déltől 11 órákor az intézet rajztermében Lendva közönségének jelenlétében iskolai ünnepélyt tartott.

— **Meghívó.** A »Csáktornyai Jótékony-célú Keresztés Nőegylet« választmánya ma vasárnap d. u. 2 órákor az állami elemi iskola tanácskozási termében (földszint balra) ülést tart, melyre a tagok ez uton is tisztelettel meghívotnak. Targysorozat: 1. A karácsonyi segélyezés ügye. 2. A közgyűlés napjának és targysorozatának meghatározása, 3. Számvizsgáló bizottság kiküldése. 4. Indítványok. Kérem a választmány igen tisztelt tagjait a minél nagyobb számban való megjelenésre. Az elnökség nevében: Bencsik Richárd, titkár.

— **Hirdetmény.** A járás löszolgabíró-sága, mint a csáktornyai járás albizottsága elnökének 5731/904. számu rendelete folytán a Csáktornya nagyközség előljárósága értesíti a Csáktornyan lakó kereskedő és iparosokat, hogy a kereskedelmi és iparkamara tagjainak megválasztására az 1868. évi VI. törvényzikk 8. §-a értelmében választói joggal bíró iparosok jegyzéke leérkezvén — az folyó évi november 24-től folyó évi december 8-áig közszemlére kitétetett s bárki által megtekinthető. Az előljáróság.

— **Jégyvár Nagykanizsán.** A Frász Lajos és fia cég a jövő év április havától kezdve műjeget fog gyártani Nagykanizsán. A jégyvár a kristályjég kilogrammját 2 fillérért fogja árusítani.

— **A Ternava vízfolyás** csáktornya-zalaújvári szakasza tisztogatási műszaki tervét, valamint az azzal járó költségekhez való hozzájárulási arányt feltüntető iratokat Zala-vármegye alispánja megküldött Csáktornya nagyközség előljáróságának, hol is ezen terv-
és iratokat folyó hó 21-ikétől december hó 21-ig az érdekeltek megtekinthetik.

Ebben az ügyben Csáktornya községhezánál a csáktornyai járás főszolgabírájának vezetése alatt, a szombathelyi m. kir. kulturmérnöki hivatal közbenjöttével december hó 22-én délelőtt 9 órakor lesz a helyszíni tárgyalás, melyen az érdekeltek bármintemű netáni észrevételeiket szóval is beadhatják, de a közsémlére helyezés ideje alatt már előbb írásban is megtehetik észrevételeiket.

— **Stridón** Felsőmuraköz állami iskolának növendékei folyó hó 19-én Erzsébet ünnepélyt tartottak tanítóik vezetése alatt. Az ünnepélyt szent mise előzte meg, melyet Jókó János plébános mondott. Mise után a gyermekek az iskolába vonultak s a himnust énekelték, mely után Danitz Sándor igazgató és Beck Pál tanító magyarázták meg a tanulásnak a nap jelentőségét.

— **Megfelebbezett választások.** A vármegei igazoló választmány folyó hó 15-én ülést tartott amelyen az összes választókerületekben megjelent megyebizottsági tagválasztásokat bíráló alá vette. Ezen bíráló alapján a pacsai, c s á k t o r n y a i, p e r l a k i, letenyi, zalalövői, baksai, bogodi, zalaegerszegi választásoknál a felebbezésekben felhozott okok kiderítésére nézve a szabályszerű vizsgálatot elrendelte.

— **Elítélt igazgató.** A nagykanizsai kir. törvényszék Blázsek István hodosáni községi bírót 3 havi államfogházra és 40 kor. pénzbüntetésre ítélte el azért, mert a szomszédos Muracsány község korcsmájában a magyarság ellen lázító beszédet mondott.

— **Zsebelés a vásáron.** Özv. Hrebák Lipótné szül. Peczik Matild alsólendvai lakosnő a f. hó 25-iki csáktornyai országos vásáron Pinkas Bodik vásári főfősnél vásárolt, miközben eddig ismeretlen egyen kilopta a zsebéből a 46 kor. tartalmazó tárcáját.

— **A sümegi jótékony nőegylet** folyó hó 17-én tartott közgyűlésén vett búcsút távozó elnökétől, Bárdi Györgyné urnától. A sümegvidéki vöröskereszt egyesület, melynek a távozó urnő tagja és több éven át pénztárosa volt, meleg szeretettel csatlakozott ahhoz a lelkes óvácziohoz amelyben a nőegylet érdemes elnökét ez alkalommal részesítette. Szokatlan nagy számban gyűlt össze a tagok a közgyűlésre. Bárdi Györgyné lelke mélyéig megindulva, könyves szemekkel üdvözölte az egybegyűlt tagokat, akikhez meleg szeretet fűzte, majd élénk és hű képet mutatva annak a három évi működésnek, amelyet az egyesület az ő vezetése alatt kifejtett. Az eredménynek fényes tanujele, hogy ez idő alatt mintegy 700 koronával gyarapodott az egyesület alapítójára. A beszámoló végén bejelentette lemondását és forró köszönetet mondva a bizalomért, kérte a tagokat, hogy meleg szeretettel, odaadó támogatással viseltessenek ezután is az egyesület nemes hivatása iránt.

— **Esküvő.** Szántó Lipót f. hó 29-én vezeti oltárhoz a károlyvárosi izr. templomban Ebenspanger Róza urholgyet, Tounjból

— **Vétel ajánlatok áll. szőlővesszőkért.** Mindazok, a kik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket vagy szőlőajtványokat óhajtanak szerezni, vételajánlataikat a kívánt szőlővesszők és ojtványok faj, minőség és mennyiség szerinti megjelölése s a kiállítás helyének, ugyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvevő neve, rendelési hely, vasuti- vagy gőzhajóállomás stb.) pontos feltüntetésével mellélt legkésőbb november 30-ig azon kerületi szőlőszeti és borászati felügye-

lőhöz tartoznak benyújtani, akiknek kerületében a felújítandó vagy szőlővel beültetendő terület fekszik. Az I. osztályú sima amerikai vesszők ezre 12 kor., II. osztályú 6 korona; I. osztályú gyökeres vessző ezre 24 korona, II. oszt. 12 kor., I. oszt. gyökeres fás-ojtvány ezre 200 kor., sima zöld ojtványok ezre 100 kor.

— **Bucszuszó.** Mindazon jó barátainknak és ismerőseimnek, kiknek Csáktornyáról való eltávozásom alkalmából személyesen el nem búcsuzhattam, ez uton mondom elsten hozzád-ot. Szántó Lipót.

— **A tapolczai borvásár.** folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor nagyszámú helybeli és vidéki bortermelő jelenlétében Hertelendi Ferenc megyénk főispánja nyitotta meg. A termelőket és vevőket szívélyesen üdvözölt, rámutatott a vásár nemzetgazdasági nagy jelentőségére. A vásáron mintegy 36 ezer hektoliter bor lett bejelentve 387 termelőtől. A vásár elmulott. A kínálat nem volt arányban a kereslettel, mert bizony alig 4—5 ezer hectoliter adtak el aminek oka az idei országos bő termésnek tulajdonítható, továbbá a homoki borok nagymennyisége, amely olcsó előállításánál fogva nagyban leszállította a helyi bor árát, — így itt is a kereslet leginkább az olcsó borokra szorított.

— **Mese egy vasuti tolvajlásról.** Valpatics Józsefné varasdi lakosnő folyó hó 14-én a délelőtt 11 órai vonattal Csáktornyára utazott, hogy itt bizonyos adósságát lefizesse. A vonaton állítás szerint egy asszonnyal és egy fiatalemberrel utazott egy fülkében, kik közül az asszonyt ismerte. Amint a vonat magyar területre ért, a fiatal ember a két nő orra előtt egy zsebkendőt lobogtatott meg s a kendőből kiadódó szagtól mindkét nő elvesztette az eszméletét, mikor a fiatalember Valpaticsnéétől elvette a nála volt 400 koronát és lehuza ujjairól az arany gűrűket. Valpaticsné csak akkor vette észre a pénz és gyűrű eltűnését, mikor már leszálltak Csáktornyán és a fiatal ember is eltűnt. A csendőrségnél tett jelentés alapján a csendőrség nyomozása különös eredményre vezetett eddig, arra tudnillik, hogy az egész vasuti lopáshistória a legnagyobb valószínűség szerint csak mese lesz, miáltal a fizetési határidőt akarta hátrább tolni az adó. E mellett bizonyít az a körülmény is, hogy a csendőrség nemcsak az állítólagos tolvajt nem tudta kézrekeríteni, de még az együtt utazó f s m e r ő s asszony kiletét és tartózkodási helyét sem sikerült megállapítania.

— **Eltűnt asszony.** Novák Teréz miksavári jómódu paraszt asszony folyó hó 9-én Nagykanizsára utazott, hogy ott a 10-iki esküdtszéki tárgyalás alkalmával a Ganser Antalné sz. Bogdán Verona gyujtogatási és lopási büntügyében tanuként szerepeljen. Az esküdtszéki tárgyaláson még megjelent, de a többi miksavári tanuval nem utazott vissza. A tárgyalás befejeztével elvált ismerőseitől s azóta nyoma veszett. E hó 17-én a letenyi járásban a szentlőrinczi erdő szélén egy asszonyi holt tetemet találtak az emberek. Az illető a vizsgálat szerint 10—13-ik között úgy fagyott meg. Azon vidéken senki sem ismerte fel a halottat és így mint ismeretlen, a lasztonyai temetőben eltemették. Most azután 25-én két miksavári ember hivatalos kiküldetésben Lasztonya községbe utazott, hol a megfagyott nő exhumált tetemében a 80 éves Novák Terézt ismerték fel. Ugy látszik tehát, az esküdtszéki tárgyalás után gyalog

indult haza felé a koros nő és a szentlőrinczi erdőnél elfáradva, leült pihenni mikor aztán a szomorú vég utolérté.

— **Fa tolvajok.** Jakupics Fülöp, Levasics András, Szersa Sándor és Ivanovics Iván IV. hegykerületi lakosok rendszeresen lopták Festetics Jenő gróf Sashegy körül elterülő erdőjéből a fát. Éjjelenként mentek ki az erdőbe és a legszebb fákat fűrészelték le, melyeket azután Levasics András és Jakupics Fülöp értékesítettek, mint épület és tüzelőfát. Folyó hó 19-én éjjel azonban rajta vesztek a lopáson, mert a csendőrség járőre akkor lepte meg őket, mikor éppen egy szép fa ledöntésén buzgózkodtak. A jó madarak ugyan megfutamodtak a csendőrök láttára, de egyet sikerült közülök elfogni s ez elárulta a többi nevét is. A tolvajok beismerté valomása között legérdekesebb Ivanovics Ivánnak a vallomása, kinek bemonvása szerint nemcsak négyen szokták a fát lopni, hanem 6 már Jambrovics Elek községi esküdttel is volt lopni, mikor az esküdt ur őt valószínűleg felfogadta napszámra fát lopni.

— **Erfő és egészségre** a gyermek kincse, mert így lesz ellentét a fertőző betegségek csirái ellen. Hogy pedig erős és egészséges legyen, igyék a hidegebb évszakban Zoltán-féle csukamájolajat, melyet szívesen vesz be, mert ize szaga nincsen. Üvege 2 kor., a helybeli gyógyszerárakban.

— **A takarmányhiány és a közvetítő kereskedők.** Az idej rendkívüli takarmányhiányra való tekintettel kizárólag mezőgazdákknak engedélyezett dijkedvezményeket tudvalevőleg a közvetítő kereskedelem nem vehette igénybe. Minthogy ez az intézkedés a kereskedőkre nagyon sérelmes volt, mert takarmánybeszerzési tevékenységüket lényegesen korlátozta, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület elnöksége haladéktalanul foglalkozott ezen intézkedésekkel. Szaknácsközványt hívott egybe, amelyen a kérdés minden irányban boható megvitatásban részesült és ennek alapján részletesen megokolt kérelmet terjesztett a kereskedelmi miniszterium elé s azóta több ízben felhívta figyelmét az ügy jelentőségére és a kérelem jogosságára. A kereskedelemügyi miniszter el is rendelte a kibocsátott intézkedések oly irányú kiegészítését, illetőleg megváltoztatását, amely szerint a közvetítő kereskedelem tevékenysége a szükséges takarmánymennyiség beszerzése körül nem nehezíthetik meg a dijkedvezmények egyenlőtlen szabályozása útján és a közvetítő kereskedelem czímere feladott takarmányszállítmányok, egyenlő előfeltételek mellett, a szállítási dijkedvezményekben részesítenek.

— **Fogfájást és szájbűzt azonnal megszüntet** a »Plombus« amerikai önlombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Nyiltér.*)

Özv. Fürst Vilmosné urnő ellen tett alaptalan, sértő nyilatkozataimat ezennel visszavonom és töle, a történet felett sajnálkozásomat kifejezve, ez uton is bocsánatot kérek.

Csáktornya, 1904. november 26.

Herrnstein Sándor.

*) E rovatban a közletekért nem vállal felelőséget a szerk.

Felolós szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Józsefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Kuliko vas ga?

Kuliko vas ga? Opetujem pitanje, bez toga da bi odgovor željel na njega. Neznam, kaj bude si mislil moj dragi čitatelj, zakaj ga tak pitam. Sa takvim pitanjem. Nečem ga dugo vu kmici ostaviti, taki mu budem povedal, zakaj ga pitam.

To sam hotel pitati, kuliko vas ga, koji znate čitati, pak nečitate. Ili ako i čitate i onda kakove puntarne i coprničke knjige čitate, koje vas puntaju proti veri i proti domovini!

Kuliko vas ga, koji, kada školu ostavite, pod plot hitite knjige i pozabite poznati abece, jedina znanost vam ostane još to, da si znate nekak svoje ime podčrbenuti.

Dragi moji to nemreduže tak trajati!

Dajte se obrnite, pak si dajte dopovedati, da vu naravi se sve savršava i savršavalo se bude. Sve savršenešim postane. Gledite samo vu narav! Ili čitajte samo povest čovečanstva! Prvi ljudi su goli hodili, hiže nisu imali, govor njim je iz nekoliko glasov stal, a gledite sadašnjega čoveka. Kaput nosi, više jezikov govori, po željeznici se vozi i t. d. Je moji dragi, duh sveta sve i sve duže savršenešim postane! Vu naravi nega postaje! Koj zaostane on je zgubljen.

Čitajte dakle hasnovite knjige. Kaj ste čitali, naj nebude ono samo prazno čitanje, nego si trsite na hasen svojega duha obrnuti. Ali najte čitati takve knjige, koje bi vas proti veri ili proti domovini puntale.

Istina, veliju, da nega takve hude knjige iz koje se nekaj nebi navčil čovek, dakle iz ovih puntarnjih knjigah se takaj moči nekaj navčiti, ali zato je najte čitati, jer med vami njih ga vnogo i slabe duše ljudi, koji se lahko prehitiju i od laži.

Pak onda, ako imate čas i pišite nekaj. Verujte mi, kak mi je rado, kada koji kaj piše vu novine i čitam mu ime. Taki vidim da je ov ne zabadav hodil vu školu. Koji vas kakvu knjigu čita, naj si iz nje glavne stvari zabilježi vu kakvu knjižicu (notes) Tak ako si to zabilježeno negda-negda prečita, navek bude znal, kaj je vu knjižici bilo.

Kulikokrat sam vam već rekel, da najte misliti, ako je želudec pun, da je onda sve dobro. I duša potrebuje hranu! Ali hrana duše je ne bob i kruh, nego reč božja i dobre knjige. Ali još jedenkrat vam povem, puntare najte poslušati. Ovim je to kruh. Ako su tak zavas, dajte njim motiku i pošlite je na mesto sebe delat. Ili pak je primite za goler, pak njim pokazite puta vun iz sela.

Ste me razmili!!!

L. R. J.

Iz orsačke hiže.

Orsačko spravišće je prestalo! Grof Tisza Istvan ministerpredsednik je ovoga meseca 19-ga predstavil opet ablegatom, da je potrebno, kaj se obstrukcio potere a zatem je preporučal zvrhu reforma hižnih pravilahu votumizeranje. Vu velikoj kriki, halabuki su votumizerali ablegati i vekša stranka je prijela, Grof Tisza ministerpredsednika smisel zvrhu reforma hižnih pravilahu. Taki je bil prečitani i kraljevski ručnopis, da se orsačko spravišće ima oddaniti, tojest na nekoje dneve zapreti. Od toga vrēmena nije bilo spravišće.

Lève stranke su savez sklopile, a iz dėsne stranke njih je više stupilo vun. Vu Budapešti je veliko pučko spravišće bilo, gde su proti levem sranjkam govorili. Tam je bil i Grof Tisza Istvan, kojega su jako uzvisili.

Tabor vu Ažiji.

Pri Porth-Arthuru su japanci opet dalje došli prama cilju. Vezda su već osvčijili tak zvane Sangušau tvrdjave i samo još znutrašnju stran. moraju osvčijiti. Japanci su — opomenili ruse, naj prek daju grada. Kada je došel japanski poslanik, da naj rusi prek daju grada, Stössel general ruski vodja i zapovednik grada je sledeće govoril k svojim soldatom:

»Slavni branitelji Porth-Arthura! Vitezil! Gizdavi neprijatelj je k nam poslal denes svojega poslanika da naj prek damo grada. Morete znati, da kaj more na to odgovoriti glasovitog cara general, na kojega su poštenje domovine ostavili. Preporuku sam ne prijel. Ufam se vu vas vitežki pajdaši. Budite pripravni na boj za našeg veličanstvenog vladara se budete vojuvali i Bog vas pomore!»

Poziv na kapitulaciju (predanje) se je sledeće dogodil: Vu jutro su Stössel generalu javili, da se šest ljudi sa belom zastavom približava prama gradu. Taki su postali sa strelanjem i poslali su ljudi pred poslanike. Kad su se poslaniki poklonili ruskim, koji su pred nje došli i japanski major je prosil, da bi mu dopustili kaj se sa ruskim zapovednikom opomina. Zatem je prek dal dve pisma jednoje ruske mornarije zapovedniku, a jedno pak zapovedniku testunga bilo pisano. Zatem su japanski poslaniki otišli. Pod tem su rusi ne strelali. Na japancah poziv je Stössel general sledeće bil odgovoril: Ob deveti vuri je Golovan kapitan sa jednim drugim officerom i dvema ordinanci išel k Nogi barunu, zapovedniku japanske vojske. Prek su mu dali dva zapečaćene

liste vu kojih su obedva ruski zapovedniki odgovorili, da od prekđavanja niti čuti nečeju. Zatem su se ruski i japanski officeri bratljivo spominjali, a potom pak su otišli ruski officeri i dok su vu grad došli su japanci ne strelali i samo onda su počeli opet strelati, kada su već rusi vu gradu pri svojih bili. I vezda je jako strašno bilo jurisanje, sigurno zato da tak odgovoriju japanci rusom. Jeden leitinant, koj je poleg bil, gda je Stössel prek vzel poziv na prek danje, veli da je Stössel črteni postal kak rak i srdit je bil.»

Na mandžurijskim bojnomoj polju se je do sada nikaj znamenitešega ne pripetilo. Tak japanci kak rusi se jako pripravljaju, ali vekše bitke do sada nesu bile.

„Medjimurski Kolendar.“

Sa navadnom formom aii još veksim zadržajom evo već 22-put je izaşel naš »Medjimurski Kolendar«. Sve kaj jeden medjimurec hoće čitati najde tu nutri.

Ali naj govori sam zadržaj, kojega tu izkažemo:

I. *Zrinyi Miklós pjesnik i vojvoda.* (Odkritje spomenika vu Csáktornya.) Izpisano je tu življenje Zrinyi Miklósa, zatem ona svečanost, koju su medjimurci bili načiniili prilikom odkritje spomenika Zrinyievoga.

II. *Novi red suda.* »Muraköz»-a obljubljeni pripoviedač Em. Kollay koj vu našim listu skoro svaki tjeden izpiše svoje gde ozbiljne, gde smešne pripovedke, i vu kolendaru našim je napisal kak se je Žiger Tonček raztaviti hotel od svoje žene Katicice, i kak nje je skup zešil nazad on sudec, koj gumbice šiva na reklec.]

III. *Od oranja.* Tu se govori malo od oranja i gnojenja.

IV. *Iz bojnih vremenah.* Spisal L. Čita se tu od 48-ih vremenah, kada su lerci išli prek.

V. *„Naše Pravice.“* Čirić Ivić je tu malo namazal Magdiča-Petrica-Kerempuha.

VI. *Pripoviest od trih angelov.* Spisal: Majcen Ferenc učitelj. Jako lepa pripovest, iz koje se svaki more učiti.

VII. *Dragi medjimurci!* Hrusóczy Elek učitelj i školnik je tu spisal list medjimurcem i pozivlje je da naj neverujeju Magdiču, tomu malomu »serežaneku«. Hrusóczy iz povesti izkaže, kak je nepravlična navala Magdičevih.

VIII. *Rákóczi Ferencz II.* Spisal: L. R. J. Rákóczi povest je tu izpisana. Rákóczy je tuliko vitežkih činov načinil, tuliko trpel za svoj narod, dostojno je, da ga i naš puk pozna, osobito sada, kada budu mrtvo telo Rákóczia dimo donesli. Kak svaki

rad poslušna glasa Rákoczi marša, tak naj rad zna i življenje onoga, od koga je taj marš nazvani.

IX. Naša duša. Spisal M. F. Mali versek je to ali nas dobro opomina, da bude svih nas, tak kralja kak siromaka prah jednaki.

Zatem je vu kalendaru vnogo šalah i smješicah, nutri najdemo povest prošloga ljeta osobito pak od početka rusko-japanskoga tabora, koj još i sad teče.

Preporučamo ga svakomu, i željimo, da se nekaj navči iz njega.

Kaj je novoga!

Gospoň hižni naučitelj,

Redarstvo ove dane jednoga elegantno opravler.oga mladoga človeka zadržalo je na izhodnom kolodvoru, kad je vu Beč nakanił putovati. Vu mladem človeku jeden dektiv spoznal je onoga lažomasca, koj već od dugšega vremena različitom lukavostijm tera svoje vkanljivosti vu Budapeštu. Navadno za juratuša dal je sebe van i za lal peneze je naučnike bil nase vzel. Kada su gospoň hižnoga naučitelja samoga bili ostavili, mladi človek spobral je vse vu hiži kaj je vrednešega bilo i odnesel je. Drugi dan nit više nije došel vučit. Zvan toga išel je drugim hižam, gde je znal, da nema hižnoga gospodara doma i svake fele lažomazostijm, vu imenu gospodara peneze je potrebuval. Lažomazac je Szeidman Jónas 26 ljetošni kamenar-ki detič, koj sad ni davno iz selah došel je vu glavni grad. Ovde nije dobil službu i vkanjlivostjom zadržaval je sebe. Tak se vidi da njemu dobro donasala je ova meštrija, ar kad su ga bili prijeli, elegantno je bil opravljeni, zlat lanec visel mu je na prusteku i vnogo penez su takaj našli bili pri njem. Lažomasca su predali fiskaliatu.

Konjska kehljivost vu Varaždinu.

Vu Varaždin varašu se opet na novo kehljivost podigla med konji, radi toga nije dopušćeno, da pelaju sobom foringaši vu Varaždin obročno vřeće i skafa skojim napajaju, da nebi slučajno gobeľna bolest iz koje štale na naš kraj donešena bila.

Vmorjeni tat.

Iz Rožnyo javiju, da sad pred tremi dnevi pu imenu Salczmann Jakob tata marhe na soroskóvismem putu dva vuglenari iz sekirum su ga za tukli. Na življenje pogibelno ranjenoga človeka bez sviesti dopeljali su vu rožnyoiski špital. Dva vuglenare su prijeli bili.

Vmorjeni mislioneŕ.

Daily Express javi iz Tienčina: da Kinezi pri Kopancenni, pri poljućni kinaiski željezni cesti, vmorili su jednoga francuska mislioneŕa.

Strahljiva vidjenja.

Prije toga pred dvemi ljetmi vu celoju Ameriki jako veliko premišľavanje načinila je Fane Topau dvoriteljice betežnih njena pravda, koja vu špitalu trideset jednoga betežnika bez svakoga dušnoga spoznanja je otvorila. Za ono vreme celo javno mnienie smrt prosilo je na glavu njenu nego samo do smrti terpeću vuzu su nju bili odsudili. Strahovita ženska bedasto posmehavajuća

valuvaše svoja strašna činjenja i na njenim tustim obrazu nikakova žalost videla se nije. Sada pako vu tauton massi reštu strahovito dušno spoznosti trapjenje nju prijelo je. Biesni kakti jeden nori, više ako jestvinu vidi, jerbo si to misli da nju hoćejn otvoriti, ili pako s norim svojim pogledom ostane vu svoje celice kutu gde svojih aldovnikov iz groba van izhajuće njihove duhe misli videti. Pokehdob od toga se bo ji da nju hoćju otvoriti i ne ufa jesti, čes par mesecov je do 40 kil sehnula i prveši okrugli obraz je zevsema sloki postal. Negda, negda više vur nemo sedi da se nit ne gene zatim pako strahovitom krikom skoči gori iz svojimi suhimi rukami zakrije si svoj obraz, da ne vidi svojih aldovnikov njihove duhe, koji s vrazjím režanjem plešeju około i prama njoj sižeju iz kostnatimi rukami. Takvoga hipa se njoj obraz premeni i speklenskim vikanjem počne fantazirati:

— Ovdi jesu svi, koje sam pomorila. Dobra starica Mrs. Durham, draga Misa. Connors draga mala Harry Gordon. Gledite samo, Minie Gibbs mi je morfiuma špricala vu ruke . . . ovdi jesu vsi do trideset jednoga . . . pomoć! ubojnici!

— Zatim se doli sruši i nemogućno skeči. Buduć pako četiri hiže je takaj vužgala, od toga se takaj straši, da duhi budu nju živo izpekli. Nije bila moguća razliku činiti, koj je dobro i kaj je zlo, pomiluvanje je nepoznato bilo pred njom i drugi ljudih na njihov nesreći je navek veselje čutila. Na inkviziciji to je valovala bila, da kad je svoje aldovnike otrovila, nije znala, da zlo čini, da paće nise mogla zadržati od smeħa, kad je vidla nje mućiti se.

Sreberne žlice.

Vu Bochumbu velike gosti je bil držal Baare zvani od trgovine tanaćnik iz onom prigodom, da bochumiška železna fabrika, kojoj je on vlasnik, je do pedesetoga ljeta kak ona stoji bila došdaljošćenje je jako veliko bilo, pozvanih osobah ravno nije bilo vnogo, nego preštímáni. Tim vekša čuda je načinjena postala, da taki po dokončanoj veđerji sve do jedne sreberne žlice i drugo kajkako drago blago je izuiknulo, med ostalom izginula su ona lepo vrednost vu sebi zadržavajuća sreberna dugovanja takaj, koja je Baare prigodom jubileuma od svojih poznancov bil dobil. Redarom su odmah bili javili i to im je poslužilo na sreću jerbo uspjesilo se njim vu onim trenutku na železnićkim kolodvoru za drubiščiti četiri kelnare, koji su iz pokradjenim dragim blagom nakanili pobećnuti. Kelnari su na gošćenju bili dvorili tak su onda lahko bili došli k srebernomu i zlatnomu dugovanju.

Kak živi japanski cesar.

Angleske novine jako zanimiva dela pišeju od mikadeja. Mikado se jako rano stane. Već vzorju ob petoj vuri tam moći njega videti vu njegovem vrtu, na njegovoj povolnoj stolici, zdravo čistoga zraka se vuživati. Posle njegovoga čisto prostoga zajutreka nazad otide vu svoju nutrašnju sobu posluvati. Ovo posluvanje pako najmre sa jednom rećjom tak se mora vzeti, da je jako temeljito i trudno posluvanje, jerbo za istinu sa državnimi poslovima se bavi. Poredu pročita ministrov njihove podnesake, zvanjskih zemljah bilježenstva i telegrame, sva — ova on sam zvršava poljeg svojega mnenja i istinitosti. Mikada vu celim njegovem orsagu tak spoznavaju njegovi podložnici, da za isto ima cesarsko hotenje. Od

desete vure počemši do dvuh ili vu ministerskom spravišču biva, ili audiencije daje' ili pako škole i druge kajkakove zavode poredom pregledava. Cesarica pako je svojemu tuvarušu vu svakom njegovom posluvanju verna pajdašica Da sa kakovm istinskom — oćinskom ljubavjom — se oponaša mikadó prama svojemu puku, ovo kajkova mala dugovanja pelda jesu najbolje da novu vojnu opravu najprvije cesar si obleće nase, da njihovo zmečav izprobuje, obu je si soldacke žmetne čizme i velikoga peškoga puta vu njih na čini. da se osvedoći od njihove prikladnosti. Na tuliko zelen je znati od soldacke osnove. Jako znamenito je na cesara gledeć malo dogodjenje takaj Jedenkrat išel je mikadó, vu ono javno skolu takaj, vu koju sin njegov Akihito kraljić hodi i dokraja gleda dečinju atletičku borenje. Nenadno, ili pako gospoda profesorov. skrb bila je tak odredila, da kraljić je svakoga svojega suprotivnika vitežko bil preobladal. Cesar je pazlivo bil gledal njihovu borbu. Na jedenkrat samo jeden mužki dećec stupi napravio na borenje zove kraljića Profesori jedno malo se prestrašili jesu, jerbo ova pozvanost, se iz van programa bila pripetila, nego cesar je želel videti borenje. Iz celoga dugovanja je to poslalo, da mužki dećarec pošćeno je takaj i na zemlju bil hitil hercega. Svi su bili prestrašeni, mozbit isti dobitni dećarec takaj. Cesar medjutim k sebi pozove dećeca i milostivno veli k njemu:

— Ti od danas počemši pajdaš budeš Akihituno; skupi budeš vu vućil takaj znjim jerbo jednoć bude još njemu potrebni takvi mužkarci, kak kakov iz tebe bude postal moje dete.

Slabe vere muž.

Gleich Jožef rućno delo prodavajući agent, ove dane ide na redarstvo i javi svojega knjigovoditelja pu imenu Grosz Edřa, da mu je 8000 korun vkral i skoćil je od njega. Po iztraživanju medjutim se bilo zasnal, da knjigovoditelj nije sam bil skoćil nego sa Gleich Jožefa ženom rođenom Neumaier Irenom skupa i 8000 korun je žena bila potegnula. Gleich je stim bil branil svoju grešnu tuvarušicu pred sudom, da je ona jako fina žena bila, samo taj zloćesti knjigovoditelj ju je vsu na nikaj spravil.

Tolvaja lukavost.

Vu ovih zadnjih tri mesecih ni menje neg 270 cukov postrelali su ns talijanskom i švajcarskim hataru talijanski od harmice činovniki, ar ponjih duhana cukora i sol hoteli su iz Švajca van iz Švercatii Na ove rob su jako visoku harmiru razmetali i talijanska vlada je zato hatara izorotnatom mrežom około zavzela, kojih njihove vrata glasa davajućemi zvonovi se obskrbela i pri vsakoj sto meterne dalećine jeden-jeden financ stoji iz nabitom svojom puškom. Zbog ove ostre naredbe nisu mogli švercari svoju meštriju dalje voditi i došlo im je na pamet ovaj lukav način, da pse budu na to navćili. Psa najprvije vu jedno bližnje taliansko selce odpelaju, gde njega hraniju, napvjaju sjednom rećjom vsom dobri ga zdržavaju. Zatim za nekuliko tjednov dana, opet vu jedno selce ga odpelaju, gde nasuprot nedadu njemu jesti, i gde ga taljanski odharmice činovnik vu uniformis skrit človek višekrat načinili bili, onda na cukov sinjak prevežeju jeden vez duhana i slobodnoga pustiju. S veseljem beži prama hataru i poišće on mesto gde je pred nekulikimi

dnevi dobro bil zadržavani, nego ako spazi taljanskoga financa, taki se zmislí na doblene vudarce i za vas svet najde knjemu blizo. Ako na nekojega psa već dvakrat trikrat strelili jesu, onda on bude se jako čuval i počeka doklam financ je daleko od njega bil otišiel i ovak samo onda se popašči preko vrat oditi tak, da zvonec nepozvoni.

Kralja prikaz.

Službene novine vu vezdašnem broju javiju, da kralj šarospataški grčko katoličke vere občini na pokvarjene cirkve popravek iz svoje lastovite peneznice 200 korun podpore je prikazal.

Razbojna napada na vultci,

Harkányi Gyule gospu rodjenu Bruck Judietu na Dalsin i Révay vulice vuglo jeden nepoznani mužkarec nju je napal i porobil njezine peneze. Na pomoć zvani krič više skup spravljeni ljudih su peganjali tolvaja i prijeli takaj. Nato jeden visoki mlad clovek, koj vjerojatno razbojnika njegov grešni pajdaš bil, k puku stupi i odiučnim glasom njim veli:

— Kaj hoćete iz ovim clovekom. Nije on tolvaj! Pustite ga.

— Ljudi na odlučen čujuć glas slobodnoga pustili jesu tolvaja, koj se bil popaščil pobeći. Redarstvo sad razbojnika i njegovoga krivičnoga pajdaša takaj traži.

Prijeti knjižni tolvaj.

Redarstvo prijelo je Várady Vince 31 ljeto staroga bez službenoga činovnika, po budapeštanskoj kraljevskoj tabli kurentariji. Várady za ono vreme od trgovine poslov ministriuma knjige bil spokral.

Kradljivost.

Pokrivacs Janos, Zsnidar Imre i Vibavics Jožef dravacsanjski stanovnici jednoga skupnoga melina imaju na Dravi vu dravačanskim hataru. Tekućeg meseca 1 dneva su bez svake pazljivosti na samoga ostavili i vsi tri su dimo bili otišli vu Dravačanj, da dušnoga dneva večera med krugom svoje familije spunjavili budu. Med ovim vreme nu iz Horvatskoga orsaga nepoznani ljudi na ladji preka došli jesu vu melin, vrata su spotrli i odonut 6 hektolitrov kuruzne melje vkrali. Činitelje nise uspjese do sada vloviti, nego da su iz horvatskoga orsaga bili tolvaji, to svedoči na hrvatskoga orsaga bregu raztepena melja.

Nesreća zbog nepazljivost.

Vu gornjem Medjimurju je takva navada, da već pred tremi dnevi pred gustovanjom iz mužarov strelaju i pred gustovanjem on večer već cela svadba se skup sastane i tam se zabavlja. Tak se bilo pripetilo tekućeg meseca 15 dneva kod Ferlin Istvan V. brežnog kotara mladoženja prigom njegovoga gostovanja takaj, kad je Polonić Imre 16 ljetošni vukanovski dečko pred svadbom on večer počel strelati. Tak se pripetilo zatim, da okolo 6 vure večer vuogo više praha je vu možar bil del, kak je bilo potrebno, od česa se možar pri sproženju na komade bil zdrobil i jeden falat železa je tak bil trefil nesrečnoga mladoga cloveka, da je vu onim hipu vumerl. Svadba samo onda zasnala nesreću, kad su ga bili našli poleg možara mrtvoga ležati. Nesreća kak se videti odsudjena kaštiga mu je bila, na kuliko svedbena hiza možarov nije imala, nego samo da tak stihoma nebude se zvršavalo gostovanje, nesrečno ubhodeći Polonić zvani dečko ide vu susjedstvo ijed-

noga iz državne naselbine vihernoga možara vkradne. Vkradjeni možar zatim strelil je svojega tolvaja. Neka za znamenito delo se čini ovo takaj da posle načinjene nesreće nije konec nastal svudbenoj zabavlenosti nego svudbeniki zabavljali se jesu i uadalje ravno tak kak se nebi nikaj bilo pripetilo, još dva dni neprestanoma se duže jesu veselo zabavljali.

Z A B A V A.

Zima i senica.

(Pripovest.)

Prije nek bi moju pripovest započel, imam razložiti v moji pripovesti višekrat se nahadjajuću ovu reč »Starec«. Človečja narava je takva, da ono, kaj s telesnimi oči nemore videti, svojom fantazium takvomu dugovanju ili samo vu svoji duši, samo za sebe, ili pak i za druge slikom daje nevidjenomu vidjenu formu. Da daleko nebudem išel, tak vidimo i četiri dobe ljeta vu četirih kipah motrajuć. Zmed ovih kipov pogledajmo samo zimu! Jeden starec sèrom dugom bradom, koj kre jednoga zamrženoga zviralka gluboko spava. Dakle zima je vu spodobi starca omatrana, i ja ću ju samo za »Starca« imenovati.

* * *

Na najvišešim vrhu onih visokah gorah je spaval Starec; svoju susmastu glavu na svoja prsa obesejuć. Njegva bela, duga brada bila je okolo njega po zemlji razprestrla, gde nikaj drugo nije raslo nego samo mehni, jedina rastvina Starca.

Hudu senju je mogel imati, jer si je negda negda zdehnul, ali tak jako, da doklam bi njegvo zdihanje doli došlo vu grabu i na ravnicu, nastal je iz nje mrzljivi viher — koj je jošće i zadnje suho listje doli stepel iz drevah.

Zatim se je prebudil Starec. Nad svoje glave čul je pokanje protih. Jako se skihnul — ali tak jako, da doklam je ovo njegvo kihanje doli zašlo vu grabu i na ravnicu, zamrhljivi dežd je nastal iz nje i ljudi su drhtajuć od zime bežali svaki k svojemu domu.

Gori se zglednul Starec. Nad njegve glave jesu letele lastavice, štrki i čaple. Srdito je stepel svoju glavu, ali tak srdito, da njegvi širum stojeći sèri lasi na drobne drobtince razdrobljeno jesu cureli doli vu grabu i na ravnicu, a deca pak jesu vrskala po ravnici od veselja, kričajuć: Tu je sněg! Sněg ide! Male pucke jesu na fletnoma vun — postavile zdele, da nabereju friškoga snega s kojim da bi se vmile i od toga rešile se po obrazu tak neprilične pège.

Hude volje je bil starec. Ono pokanje perotah, koje su na južne strani se selujuće ltuće načimle, kad bi letele, njivo cvrgulenje nise dopalo njegvi pospani, lèni duši jer to ga je zvalo na delo. Nije rad delat stari . . .

Gda pak je nad njegve glave i divja guska odletela na južnu stran, čisto je srdit postal.

Nega bilo već za njega pomoć! Morai se je doli spraviti iz vrha i početi svoga posla. Mrgotajuć je klukal doli. Kod gud je išel, na dalko okolo njega se spomrzla perika, mladike drevah, noge kokošah pak i još ruže kokotov i kad je doli došel v selu zadovoljno je skup pokal svojimi tustimi

rukami videć, da malim dečkam i pucam je tak zima, da se niti sanjkati nemreju.

Stari već nije bil za delu, i lèni, pak jako srdit, da ipak mora delati.

I delal je — ali kak jako. Na podček jedne po siromaškim napravljenoj hizi si je sel, ter negda-negda stepel svoju glavu da je na klaster visoki sněg zakril selu celu okolicu.

Rad bi bil nazad spal pak kad je svoje oči stisnul, da bude si za jeden čas predermal, tenko cvrgelanje ga je uznemirilo.

Jedna mala, čerlenoglavasta plćica je skakala veselo nad jednim, spletenim plotu. Srdito se razdri na malu plćicu.

— Tiho budi ar spati hoćem!
— Od mene, makar za naveke moreš spati! — veli mu veseli ftiček i dalje cvrguli.

Srditost Starca je na najvišešu meru se zdigla i odlučil je vu sebi, da bude zfundal malo fticu.

Strahovitu zimu je napravil.

Vrabci, sva mladina, ali još i svi psi zmržjeno i zatvrđeno — jesu bežali po zemlji.

Drugi den v jutro si je Starec — kakti koj svojega posla o najbolšim redu zvršu — nasmećeno sel opet na podček i nad kak čonta zmrženim snegum drhtajuć je prelelet jeden trak njegovoga vpešanoga smešenja.

Alinajedenput se opet razsrdil. Na spletenim plotu je veselo sud skakala i cvrgulila jedna mala seničica.

— Pak kaj si se ti ne zn.rzila?
— Kak vidiš, tak sudi! — veli senica.
— Gde si spala čez ovu noć?

— Vu ovcárnići, med ovcami sem našla toploga, gostoljubnoga stana — odgovori mu senica.

— No čekaj samo! — tuli Starec. I ono večer je takva oštra zima nastala, da su se sve ovce u ovcárnisi zmrzle.

V jutro od krugastoga mešenja se je malo razvedrila rajnoga, ali samo malo — jer ga je opet v veliku od srditosti doneslo glasno i veselo cvrgulenje male senice.

— Kaj ti još živis? — zavikne nanju Starec.

Kaj nebi živela! Med Lindum i Šargum — ovih dvèh dragih konjov sam krasnoga i toploga stana imela

Srditost Starca nije već imela mero. Ono noć vu topli štali su se zmrzili Linda i Šarga.

Od velike presile je malo vpešal Starec i samo je onda došel nazaj k svoji prveši jakosti, gda za svvjim hrbtum je počul opet tenkoga, fino ga glasa senice. Srdito je zaručal nanju.

— Kaj si ti još ne poginula? Gde si spala čez ovu noć?

— Pri siromaškim Mikiju. Znaš oni ngdar nekuriju, jer nemaju drva, ali jeden drugoga s J-lum se tak jako ljubiju, d njiva velika ljubav utopi celo stanje njivo imeneni med njimi nije bilo zima.

— No čekaj samo ti ništarmanje! — mrgoće starec i svo svu jakost skup pobe-rejuć ono noć s strahovitim svojim puhanjom je predri šajbu oblaka Mikijove siromašee hiže gori vtrgne vrata i celo noć strašno zimu je pihal vu stanje pak svojim puhanjom je samo onda prestal, kad se već denilo. Pak kad bi v jutro opešano i mlohavno nalukaval nutri vu siromaški stan čisto zvun sebe je postal, kad vidi, da zabadava je bil njegov trud celo noć. Jela i Miku jesu veselo zvršavali svojega posla,

njivu vruča ljubav nije mogla nadvladati zmrzavice zime.

Starec je čisto žalosten postal. Mala senica, ova slaba ftičica ga ipak vkanila i vezda njoj nikaj nije mogel naškoditi. Svu svo jakost i moć je već vun zdat. Od velike serditosti su se mo počele suziti oči i okolo njega v okrog na sve strani se raztalil sneg i spod njega je izniknula iz zemlje vun pikajuča friška trava. Jeden celi šereg malih veselih ftičah je počelo okolo njega letati.

Protuletna krasna duha, koja je celoga zraka punila, topel vetrič, nad njegve glave proti severnoj strani leteče divje guske, čaple, štrki, po drevah pukajuči batki, sve je glasilo, da njegovomu kraljuvanju je za ovu ljetu konec, da njegvo vreme je doli zišlo i da on mora nazaj idti na vrh onih visokah gorah.

Jer je leni bil, se veselil da već more idti nazad spat. I jer je hudoga srca i jalen bil, peklo i srdilo ga je, da svum svom jakostjum i močjom nije mogel zaklati i zmrziti malo senicu, da ova mala stvar od njega je već pamet imela i navek ga je vkanila.

S hudom voljom jako mlohavo, v srcu svojim s samum žuhkom srditostjom je zdigel svoju grčavu batinu gori i s pomalemi koraki je koračil gori na goru. Protuljetni mladni vetrič, poljsko cvetje i po drevah pukajuči gombi, toplina čim bolje toplešega sunčenoga traka ga je dražilo, a pesma veselih ftičah pak ga jednako srdilo. Na malo senicu je mislil.

Na jeden hip je postal. Dve krčanske duše su se med sobum glasuo svadile. Pavlek, ki se je jeden den predi zdal vu cirкви

s Marum v jutro svoga gostovanja je špotal svoju ženu, jeden den staru sneškicu onak nemilo i grubjanski. Ali Mara je nazaj klopotala jako grubo i tak, kak se takvi ženi nepristuje.

Starec si je premišljaval.

Zakaj su anda te dve nesretne osobe tam pri oltaru jedna drugoj ljubav prisegle ako već vezda tak delaju jeden s drugim? Premišljavajuč obesi on svoju séru glavu na svoje prsa doli i najedenput se nasmeje. I smejal se tak jako, da od njegovoga smeja jesu svi znepokani batki zmržnjeno doli spocureli.

Stari se smejal i s peklenskum slastjum je gledal pod oblokom Pavlekovje hize na — zemlji zmržnjeno i zadreveno mrtvo telo male senice.

Odmah je prerazmil dugovánje. Mala vica strahu od srditosti Starca je med nolzakonskoga para pobegla i tam ju je dostigla njezina sudnja. Kaj nije mogel Starec véiniti, véinilo je dvoje, od ljubavi prazno, mrzlo srce — med kojemi zmrzla mala senica.

Majczen Ferencz.

Nekaj za kratek čas.

Na veliko van.

»Japek, nebi li ja slobodno danas svinje na pašu tierata? — Uviek samo moram te bedaste guske na paši paziti.»

»Tak — gledajte vi tu oholu pucu, velika gospa bi rada bila, svtnjami bi rada na pašu! — Dam ja tebi, samo mi odmah neotidi s guskami van!»

Odmah se je probudila.

Onesvieščena stara frajla leži na obali Drave, iz koje su ju baš sad van potegnuli. Puno se ljudih okolo onesvieščene sakupilo i jedan polag stoječi žandar veli naprama drugim: »Ta osoba može 40 godinah stara biti.»

Onesvieščena stara frajla odproša oči: »To je bezobrazna laž! — Trideset i osam sam stara! —

Lozi

Lozi klasne luterie se moreju po izvornoj čeni kupiti vu **knjižari Strausz Sándor Fischesel Filipa vu Cšáktor-nya** zmed lozov polovica gvine i taki se vun zplati.

Gabona árak. — Ulena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	18.00—
Zab	Zob	13.50—
Rozs	Hrč	14.00—
Kukoricza uj kendermag	Kuruza nova konopljeno seme	13.50— 22.00—
Árpa	Ječmen	13.50—
Fehér bab uj	Gráh beli	22.00—
Sárga » »	» žuti	17.00—
Vegyes » »	» zméšan	16.00—
Lenmag	Len	16.00—
Bükköny	Gráhorka	14.00—
Tökmag	Košćice	22.00—

4740 tk. 1904. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Janusics Antal bányahegyí lakos végrehajtónak Simunkovics Antal u. ottani lakos végrehajtást szenedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kielégítési árverés 217 kor. löke, annak 1903. évi deczember hó 6-tól járc 6 % kamatai 29 K. 10 fill. per, 15 kor. 30 fill. végrehajtás kérelem, az 1247. 904. sz. a. végzéssel megállapított 16 kor. árverés kérelmi és a még felmerülendö költségek kielégítése végett a végrehaftási lörv. 144. és 146. § ai értelmében elrendeltéven, a nagykanizsai kir. lörvsz. és a csáktornyai kir. jbiróság területén levö a viziszentgyörgyi 310. tk. 621. hrsz. a. 600 négyszögöl területü belsőség, 16 népsorsz. a. házból: 622. hrsz. a. 2 hold területü szántóföldből a 623. hrsz. a. 1556. négyszögöl területü szántóföldből és 619. hrsz. a. 6 h. 655 négyszögöl területü gyümölcsös, szántóföld, rét, erdő és szőlőből mindenütt Simunkovics Antal illetö és általa tényleg birt 1/3 része, az 1247/tk. 904. sz. árverési hirdetményben megállapított 686 ll. 66 2/3 f. becsárban együttesen

1904. évi deczember hó 23. napján délelött 10 órákor a viziszentgyörgyi község házánál Dr. Hajós Ferencz ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kiélt becsár. Az árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10-%át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 68 kor. 77 fillér.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1904. nov. 14. 835

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Fuchsol méregmentes szer **rovar, patkány és egér** kiirtására. Csáktornyan kapható:

834 1—12

TODOR R. UTÓDÁNÁL cégatul. Kraschovetz József.

Chewreaux-, boxcalf- vagy borjubörből való finomabb cipőkre

787 5—5 a legjobb tisztító-szer az általánosan ismert

GLOBIN

mert ez adja minden fáradság nélkül a legpompásabb szint!

A bőrt állandóan puhán tartja.

Egyszerű kezelés!

A legtöbb üzletben kapható!

Gyár: H. Schulz Frigyes r.-t. Eger (Csehország) és Lipcse.

Muraközi takarékpénztár részvénytársaság CSÁKTORNYÁN.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő- és előleg-üzletének tizedik csoportját 1905. január 4-én az eddig szokásos feltételek mellett alakítja meg:

1. Egy-egy részlet után hetenkint 1 korona fizetendő.
2. A befizetések 208 hétre terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 208 koronával befizetett részlet után a 208 hét lefolytával 230 koronát fizet vissza.
4. Az ekképpen 22 koronát kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
5. A kamatokat terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettni.
6. Minden részlet után az egész összeg, vagyis 230 korona előleg adatik.
7. Jogában áll a kölcsönvevőnek felvett előlegét mindenkor visszafizetni, mely esetben a további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik.
8. Alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg-üzletünkbeni résztvevők egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak, ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőknek igen ajánlható.

A vidéki befizetők kényelmére a heti befizetés a magyar kir. postatakarékpénztár útján is eszközölhető, a befizetési lapokat díjmentesen küldjük be.

Kérjük azon esetben, ha ezen csoportokban részt venni hajlandó, azt szóbelileg vagy levélben velünk közölni.

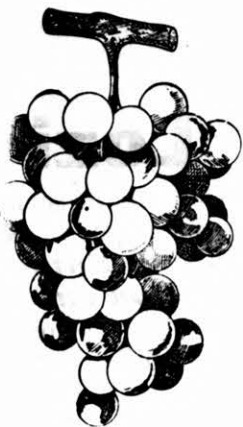
Csáktornyán, 1904. október hó 7-én.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

828 3-3

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri a Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet alatt létesült.

829 4-20

ALKALMI VÉTEL

32 drb csak 6 frt.

A legszebb ajándékot képez a mi Gloria szőrt evőszőkekeszietünk, mely áll:

6 drb. legfin. gloria szőrt evőszőkekeszietünk	.....	.....	.....
6	.....	.....	.....
12	.....	.....	.....
1	.....	.....	.....
1	.....	.....	.....

32 drb keszező 6 frtért Valamennyi a legfinomabb kivitelben, a melyeknek ára csak 1/3 háromszor annyit volt és most csak a tálalmazott rakár folytán csak 6 frtért árusítanak. A Gloria szőrt evőszőkekeszietünk nem csak a legfinomabb kivitelben, hanem a legkisebb méretben is megvásárolható. A szőrt evőszőkekeszietünk a drága igazi erőtűt. Tisztítására csak a szappanos vizet kell használni. Hogy mindezekről bárki is meggyőződjék, csak a gyök nem telés esetén a pénzt minden levonas nélkül vissza adni. Szétküldés: saját úlevél ellen vagy az ország előzetes befizetés ellen LEO LATEINER gyári rakárából Bécs 1/63 Wollzeile 31. Használat megkezdés előtt szőrt evőszőkekeszietünk az óvószőkekeszietünk eredeti gyártmányok.

PLOMBUS Co New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat egy év alatt.

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és lehetetlen egyszerű módon

odvas fogait

Plombus ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamata: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ara egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe:

„Plombus“szétküldés, Pásztó, Heves m.

PLOMBUS Co New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 zahvalnih listov čez jedno ljetu!

Něga više zubne boli!
šupljastih zubov!
smrdeča usta!

Zgorajim betegom su bezdvojno zrok šupljasti zubi. Ovo fino amerikansko sredstvo ove nevugodne i bolestne nevolje

taki prepreči!

Sa Plombusom si svaki sam more plomběratu

bez svake bolesti i nevjerojatno jednostavnim načinom

šupljaste zube!

Plombus naj nefali niti pri jednoj hiži, malomu strošku je stokrat naplaćeni interes: mir. One dakle, koji zubno bol imaju, pozovimo, da naj prištelaju, ovo fino sredstvo, koje su vu Ameriki znajšili.

Cena jednog porejji, kaj je za: 5-6 šupljastih zubov dosta, sa naputkom hasnivanja 2 korune. Ako se 2 K. 10 f. napre pošle, franco razpošljano bude. Moči je prištelati jedino od magjarskog povereničtva kojemu je atres:

Razpošiljanje „Plombus“ vu Pásztó Heves-m.

Sok ezer ember egészségét

fogja megvédeni a legújabb, szabadalmazott

„Japán“ kloset-ülés.

Minden árnnyékezőkre alkalmazható.

Vízöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem lagyhat be!
Nem dugulhat be!
Léghezhatmentes!

Betegápolási cikkek. Szobaklosettek. Betegtoló koscsik.

Mépes Árjegyzék hivatalos ingyen. Guttman L. kloset-gyár BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám. (Mészáros Lajos utca sarkán.)

Osztálysorsjegyek

eredeti áron kaphatók

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán.

November 1-től

Oriási karácsonyi alkalmi eladás

mindennemű gyapot-, selyem és mosószővetekben, szőrmeárukban, férfi-, és női ruhacikkekben stb. stb.

Minden hallatlan olcsó!

Dús választéku mintaküldeményt gyapot-, selyem-, mosó-, bársony- és férfiruhaszövetekből, vászonárúkból kívánatra **ingyen és bérmentve küldünk.**

A monarchia legnagyobb áruháza

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, Mariahilferstrasse 111.

657 16—20

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arcot, a puha sima arcbőrt és üde rózsás arccsint?

Az mossa magát naponta a híres, orvosilag jónak talált

Bergmann-féle LILIOMTEJSZAPPANNAL

(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E. gyárából.

Kapható Csáktornyan **Stráhia Testvérek** fűszerkereskedésében.

Darabja 80 fillér.

821 6—30

200: 46—52

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp (Sttausz Sándor)

könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyan.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és batározottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain Expelle

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult közszemélynél. csúznál és meghűléseknel bedorokosoképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyiszolvan minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszeresznél, Budapestben.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlárhoz”, Prágában, „Elisabethstrasse 5 neu.”

Mindennapki szétkötés.

Szélhajtó és fájdalomcsillapító

hódanycsöppek

étvágygerjesztő és az emésztést előmozdító háziszere.

Egy üveg ára 1 korona. 2 üvegnél kevesebb (2 kor. 50 fill. utánvét) postán nem küldetik. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszerertárban Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczkyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Verseyhy Ferencz
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István	
					AZ ÍRÓK NÉVSORA

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes behőtési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A _____ cégtől
ezennel megrendelem a

«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»

csímfűgyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenkénti fizetendő 25 korona utánvétel mellett.

A nem kívánt módokat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél _____ fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kötelezettség megszűnik és a teljes vételár eszedékessé válik. Az első részlet utánvételétől kezdve.

Szövegi megállapodások érvénytelenek.

Lakóhely és név: _____
Név és cím: _____

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.